

## POŠTOVANE KOLEGINICE I KOLEGE, DRAGI ČITAOCI,

Prošla je treća godina i novi broj našeg časopisa je pred Vama. Za naš časopis je veoma važno da izlazi u kontinuitetu jer će mu to omogućiti da bude indeksiran u odgovarajućim evropskim i svetskim bazama časopisa. Kada se to dogodi nadamo se da će mnogi autori poželeti da kod nas objavljuju radove.

Panevropski univerzitet Apeiron -Banja Luka i dalje podržava i nalazi u ovim teškim vremenima dovoljno sredstava da naš časopis redovno izlazi. Uz to, svaka zainteresovana osoba može na našoj web stranici (<http://sestzu-au.com/>) slobodno u PDF formatu časopis preuzeti i pročitati. Sve ove mere preduzimamo sa željom da se doprinese unapređenju i razvoju zdravstva i sestrinske delatnosti u Republici Srpskoj, a i šire. Nažalost, moramo priznati da iako imamo plemenite ciljeve teško ih ostvarujemo. Kao i prethodne godine izostaje odgovor onih kojima je ovaj časopis namenjen. Većina radova je ponovo obezbeđena direktnim kontaktima članova uredništva. Mislim da nedostatak pisanih radova reflektuje situaciju u sestrinstvu RS.

Naše obraćanje zdravstvenim ustanovama RS i FBiH, udruženju medicinskih sestara i tehničara (**UMSTIB-a Republike Srpske**), **Savezu MST** (<http://www.savezmedicinskihsestara-tehnicara-rs.com>) **Reursnom centru**, držanju predavanja na skupovima medicinskih sestara i tehničara o potrebi i načinu pisanja originalnih i stručnih radova ostaje bez odjeka. Uz to, održavaju se skupovi na koje nas niko ne poziva, izuzimajući Resursni centar. Primećujemo da se vodi politika da je bolje da ne uznemiravamo medicinske sestre i tehničare da objektivno pišu o svome mestu, ulozi i problemima u zdravstvenom sistemu. Bolje je da čitaju prečišćene i ulepšane izveštaje u kojima se godinama nešto obećava, ali ništa ne realizuje. Važno je medicinskim sestrama i tehničarima RS nabrojati ko je sve od značajnih ličnosti bio na nekom skupu (trećina izveštaja), a o radovima učesnika dva reda, jedna složena rečenica. Na kraju zaključci, papagajsko ponavljanje šta treba realizovati, a nije realizovano u zadnjih 10 godina. Postavljaju li organizatori ovih skupova pitanje kome su oni namenjeni i čemu služe. Normalno je da bilo ko, ko ne odobrava ovakvu praksu, biva žigosan kao neprijatelj, što sam ja kao urednik ovoga časopisa već iskusio, a sada je na redu Resursni centar.

Ponavljamo, mnogobrojni su uzroci nesređenog stanja na polju sestrinstva u RS. Partikularizacija i sitno sopstvenički interesi na koju smo upozorili, verovatno je glavni razlog. Kolika je razjedinjenost najbolje pokazuje činjenica da je sestrinstvo u RS i dalje bez Zakona o sestrinskoj djelatnosti i Komore medicinskih sestara/tehničara i opet dodajemo jedino u regionu i Evropi. Uz jedan Savez u kome je sedam udruženja (koliko nam je poznato savez nije ukinut), postoji jedno samostalno, UMSTIB-RS. Umesto da se postigne dogovor oko ujedinjenja u jednu organizaciju (kao da to nije bio već Savez), imamo samozadovoljno samostalno proglašavanje pojedinih kao jedine asocijacije MST. Drugi sa strane, vide da takva politika ne vodi ničemu i zato sledi pokušaj stvaranja jedinstvene organizacije MTS preko tzv. Resurnog centra. Normalno je da takve ideje uznemiravaju monopolistički zauzete pozicije pojedinaca, te ne čudi otvoren poziv na borbu za očuvanje vlastitih pozicija. Ne znamo kome odgovara ovakva situacija, ali ljudima koji rade u zdravstvu sigurno ne. Uz mizerno plaćanje zaposlenih, nedostatak kadra i uz povećan obim posla, razumljivo je da većina zdravstvenih radnika ne želi ni da razmišlja o zdravstvu, a kamo li da piše i objavljuje radove iz te oblasti. Nama jedino preostaje da se nadamo da će do dogovora doći, da će sestrinstvo u RS krenuti napred i rešiti rekli bi smo sudboonosna pitanja. Ukoliko i ne dođe do željenog pomaka obećavamo da će naš časopis nastaviti sa izlaženjem jer se nadamo da će drugi van RS dostaviti dovoljno radova.

Unutar zdravstvenog sistema RS postoje mnoge druge podele o kojima treba pisati jer je to jedini način da se obelodane i pokušaju prevazići. Komunikacija sa pacijentima je ugrožena kao i među samim zdravstvenim radnicima. Pričamo o kontinuiranoj edukaciji, gde je ona i na kakvom je nivou? Zdravstveno stanje naših građana je na niskom nivou u odnosu na proseku Evrope. Preovladava stav neka svako brine svoju brigu. Znamo li kakvo nam je zdravlje kod dece, mogu li i ona sama da se brinu o sebi. Gde su radovi o psiho fizičkom razvoju dece, o ishrani dece, o zavisnosti dece od interneta i novih tehnologija, o bavljenju dece sportom i fizičkim aktivnostima, o povećanom broju koštano zglobnih deformiteta, gojaznosti, malignoma itd. Čutanjem se ništa ne rešava, pa ako se bojimo da pišemo i ukazujemo na probleme u zdravstvenom sistemu, zašto makar ne pišemo stručne radove. Sva gore pomenuta pitanja se tiču i celokupnog našeg stanovništva, istražujte ih i pišite o tome, jer da bi preduzeli odgovarajuće mere moramo se upoznati sa pravim stanjem stvari. Bez istraživačkog rada nas koji radimo u zdravstvu, nemoguće je ispravno uočiti probleme i sledstveno ih rešavati.

Opet ponavljamo, Sestrinski žurnal-Nursing journal je mesto i tribina za razmenu saznanja i iskustava za sve stručnjake, pedagoge i istraživače u različitim granama sestrinstva i celokupnog zdravstva koja bi u vidu kontinuirane medicinske edukacije mogla unaprediti rad celokupnog sestrinstva i pomoći u rešavanju problema u zdravstvu. U ostvarivanju toga cilja neophodna nam je pomoć svih Vas u vidu originalnih istraživačkih i stručnih radova i drugih priloga, posebno iz oblasti sestrinstva i sestrinske nege.